

E-NEWSLETTER

1/2018

STYCZEŃ-CZERWIEC

SPIS TREŚCI

KRONIKA WYDARZEŃ	3
NAGRODY I WYRÓŻNIENIA	9
SEMINARIA I SPOTKANIA NAUKOWE	10
BIBLIOTEKA IH	12
NOWI PRACOWNICY	15
PUBLIKACJE	20
POZA MURAMI UNIWERSYTETU	24
Z ŻYCIA STUDENTÓW	25

KRONIKA WYDARZEŃ

15 stycznia odbyła się w IH UW publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. **Kamila Frejlicha** „Horodnictwo wileńskie i jego jurydyka w XVII wieku”. Promotorem pracy był prof. Andrzej Karpiński, recenzentami zaś: prof. Grzegorz Błaszczyk i prof. Tomasz Wiślicz-Iwańczyk.

15 stycznia na otwartym zebraniu naukowym Zakładu Historii XIX wieku IH UW, na którym mgr Mateusz Klempert wygłosi referat pt. „Archiwum Cyfrowe «Wojtkuszki». Scalanie rozproszonych spuścizn rodów polsko-litewskich”.

22 stycznia prof. UW dr hab. Joanna Dufurat na Seminarium Zespołu Historii Społecznej przedstawiła referat „Refleksje na temat drogi kobiet polskich do uzyskania praw wyborczych. Stan wiedzy/ postulaty badawcze”.

9 lutego odbyła się konferencja „Katalogi testamentów mieszkańców miast z terenów Korony i Wielkiego Księstwa Litewskiego do 1795 roku”, podsumowująca projekt edytorski Zespołu Historii Kultury Staropolskiej w IH UW, realizowany pod kierunkiem prof. dr hab. Urszuli Augustyniak w latach 2012-2018.

Program konferencji:

Urszula Augustyniak, Wprowadzenie do dyskusji
Kamil Frejlich, Testamenty w księgach miejskich wileńskich z XVI i XVII wieku.

Natalia Bilous, Testamenty mieszkańców miast Wołynia od końca XVI do początku XVIII wieku.

Natallia Sliž, Katalog testamentów mieszkańców Brześcia i Grodna od XVI do początku XVIII wieku.

Oksana Vinnychenko, Testamenty mieszczan lwowskich
Agnieszka Bartoszewicz, Krzysztof Mrozowski, Maciej Radomski, Katarzyna Warda, Testamenty z ksiąg sądowych małych miast polskich do 1525 roku.

Jakub Wysmułek, Testamenty mieszczan krakowskich do połowy XVI wieku.

Andrzej Karpiński, Testamenty mieszczan poznańskich od połowy XVI do końca XVII wieku.

20 lutego dr hab. Urszula Kosińska wygłosiła w Państwowym Uniwersytecie Moskiewskim wykład „Отношение России к различным кандидатам на польский трон накануне элекции 1733 года (пример Эммануэля Португальского”.

21 lutego w Sali Kolumnowej odbyło się spotkanie poświęcone tradycjom badań nad dziejami Polski w XX wieku prowadzonych przez środowisko Instytutu Historycznego. Dorobek historyków przedstawili prof. dr hab. Włodzimierz Borodziej, dr hab. Błażej Brzostek, dr hab. Piotr Majewski i dr hab. Marcin Zaremba.

23 lutego prof. Padraic Kenney (Indiana University Bloomington), zaproszony przez Instytut Historyczny UW i Instytut Kultury Polskiej UW, przedstawił wykład „Polska wspólnota za kratami. O więźniach politycznych” towarzyszący wydanej ostatnio książce „Dance in Chains. Political Imprisonment in the Modern World” (2017).

23 lutego odbyła się debata „Stanisław Stomma o Polsce i polityce” z okazji wydania „Pism wybranych” Stanisława Stommy. W dyskusji prowadzonej przez Adama Szostkiewicza wzięli udział prof. dr hab. Andrzej Friszke, dr. hab. Piotr M. Majewski, dr Radosław Ptaszyński, Adam Michnik i Andrzej Wielowiejski

8 marca w Sali Kolumnowej zorganizowane zostało spotkanie z Adamem Michnikiem, z którym rozmawiali dr Joanna Wawrzyniak (Instytut Socjologii UW) oraz prof. Dariusz Stola (dyrektor Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN).

9 marca odbyła się dyskusja poświęcona doświadczeniom 1968 roku. W spotkaniu prowadzonym przez prof. dr. hab. Włodzimierza Borodzieja wzięli udział Norman Davies, Nikita Petrov, Rita Süßmuth oraz Philipp Ther.

9 marca miało miejsce spotkanie z prof. Ewą Wipszycką pt. „Marzec '68 w Instytucie Historycznym oczami młodego adiunkta”. Rozmowę prowadził dr hab. Błażej Brzostek.

W dniach **13-15 marca** w 50. rocznicę wydarzeń marcowych odbyła się międzynarodowa konferencja "Marzec '68 po pięćdziesięciu latach. Obcy w domu wokół marca '68", zorganizowana przez Instytut Historyczny UW Instytut Socjologii UW i Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN.

14 marca w dawnym budynku Biblioteki UW odbyła się debata „Czy protesty studenckie są elitarne?”, której wzięli udział Paula Sawicka, Aleksander Galos, dr hab. Marek Węcowski, Martyna Maciuch i moderator, Ryszard Jamka.

21 marca w Lektorium Biblioteki Instytutu Historycznego UW odbyła się projekcja filmu dokumentalnego „Miejsce urodzenia” Pawła Łozińskiego. Film jest relacją z poszukiwań śladów utraconej rodziny, prowadzonych przez Henryka Grynberga.

Po zakończonym seansie rozpoczęła się dyskusja moderowana przez Dyrektora Instytutu Historycznego UW dr. hab. Łukasza Niesiołowskiego-Spano. W jej trakcie dyskusji poruszyliśmy tematy relacji polsko-żydowskich, zmaganiem się z kwestiami zbiorowej winy, odpowiedzialności oraz odkupienia. Film spotkał się z bardzo emocjonalnym odbiorem. Pan Paweł Łoziński odpowiedział na wiele pytań ze strony publiczności. Na zakończenie podsumował: „Cały film oparty jest wokół tego, co ludzie mówią, a niekoniecznie myślą. Albo mówią, a niekoniecznie się wydarzyło. Chciałem zrobić film o Polakach i Żydach za okupacji, ale nie taki grzeczny i ładny...”

Katarzyna Wiśniewska BIH

21 kwietnia, jak co roku, zorganizowany został Dzień Otwarty UW. Swoje stoisko miał także Instytut Historyczny. Dyrektor ds. studenckich, dr hab. Piotr Węcowski opowiadał w Sali Kolumnowej o studiach prowadzonych w IHUW.

8 maja, z okazji Dnia Bibliotekarza rozpoczęła się akcja prezentacji sylwetek pracowników Biblioteki Instytutu Historycznego UW w mediach społecznościowych, które prezentujemy w dziale „[Biblioteka IH](#)”

8 maja w Sali Kolumnowej odbyła prezentacja jubileuszowego tomu prac prof. Karola Modzelewskiego: "Studia wybrane z dziejów społeczeństwa, prawa i ustroju Europy wczesnośredniowiecznej", przygotowanej przez dr. hab. Marcina Pauka i dr hab. Anetę Pieniądz. Laudację wygłosił prof. Krzysztof Pomian, dr hab. Marcin Pauk przedstawił zaś książkę. Głos zabrał również autor, prof. Karol Modzelewski.

23 maja w Lektorium Biblioteki IH UW odbyło się spotkanie z Michałem Wójcikiem, autorem książki "Baronówna. Na tropie Wandy Kronenberg - najgroźniejszej polskiej agentki. Śledztwo dziennikarskie". Rozmowę poprowadził prof. Piotr Maciej Majewski. 23.05.2018 r. w Bibliotece Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego odbyło się spotkanie z Panem Michałem Wójcikiem, autorem książki „Baronówna. Na tropie Wandy Kronenberg – najgroźniejszej polskiej agentki. Śledztwo dziennikarskie”. W trakcie spotkania Michał Wójcicki opowiedział skąd pomysł na historię baronówny, gdzie szukał materiałów i jak trudno jest połączyć świat naukowca z dreszczykiem

emocji detektywa. Opowiedział również o żmudnym dziennikarskim śledztwie i setkach godzin w archiwach. Rozmowę z Michałem Wójcikiem przeprowadził dr hab. Piotr Maciej Majewski. *Katarzyna Wiśniewska*

28 maja odbyło się spotkanie pt. "Możliwe zastosowania teorii «ewolucji kooperacji» w warsztacie badawczym historyka". W dyskusji panelowej wzięli udział historycy: dr hab. Błażej Brzostek, dr hab. prof. UW Jarosław Czubaty, dr hab. Urszula Kosińska, dr hab. Michał Leśniewski, dr hab. Maciej Mycielski, dr hab. Piotr Szlanta, dr hab. Marek Węcowski, oraz -- biolog molekularny, dr Alicja Czubaty.

5 czerwca odbyły się międzynarodowe warsztaty pt. Approaches to Social Mobility in Archaic Greece, na którym wyniki badań przedstawili członkowie zespołu projektu badawczego Narodowego Centrum Nauki pt. „Grecka kultura arystokratyczna (VIII-V w. p.n.e.) – style życia i systemy wartości”:
dr hab. Marek Węcowski (kierownik projektu), Early Greek Poetry and Social Mobility
dr Xenia Charalambidou (adiunkt naukowy w projekcie), Finding social mobility in the archaic Greek world: examples and levels of visibility in the archaeological record
dr Cameron Pearson (adiunkt naukowy w projekcie), Citizen athletes and epichoric agones (700-450 BC)
mgr Katarzyna Kostecka (doktorant w projekcie), Light after darkness - social mobility in Pindar's Epinician Odes
mgr Roman Żuchowicz (doktorant w projekcie), Hunting, Fashion, and Social Mobility

KONFERENCJA MIĘDZYDYSCIPLINARNA „ŚMIERĆ, POGRZEB I UPAMIĘTNIENIE WŁADCÓW W DAWNEJ POLSCE”

W dniach **6-8 czerwca** odbyła się interdyscyplinarna, organizowana przez Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego oraz Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Podczas trzydniowych obrad, które otwarli stojący na czele Komitetu Organizacyjnego dr hab. Marek Walczak, dr hab. Piotr Węcowski, mogliśmy wysłuchać referatów ponad trzydziestu historyków i historyczek:

Prof. Urszula Augustyniak (Warszawa), *Śmierć władcy jako zakłócenie naturalnego porządku rzeczy*
Dr Martin Nodl (Praga), *Rytuał pogrzebowy czeskich królów w późnym średniowieczu*
Dr hab. Jakub Kubieniec (Kraków), *Umieranie, śmierć i pogrzeb w liturgii średniowiecznego Krakowa*
Dr hab. Przemysław Mrozowski (Warszawa), *Kiryśnik w ceremoniale pogrzebowym polskich królów*
Dr hab. Marek Janicki (Warszawa), *Maiestas regia post mortem. Uwagi o ubiorach, insygniach i pośmiertnej czci królów polskich w XIV–XVII w.*
Dr Dariusz Niemiec (Kraków), *Insygnia, strój i wyposażenie grobów królewskich w Polsce od XIV do XVI w. w kontekście pochówków eksplorowanych archeologicznie w katedrze krakowskiej i wileńskiej*
Dr hab. Romuald Kaczmarek (Wrocław), *Pośmiertne upamiętnienie książąt śląskich w średniowieczu. Nagrobki i ich konteksty przestrzenne*
Mgr Krzysztof J. Czyżewski (Kraków), *Kaplice królewskie przy katedrze krakowskiej*
Mgr Barbara Grela (Kraków), *Memoria króla Jana Olbrachta w katedrze na Wawelu*
Dr Mateusz Grzęda (Kraków), *Uwagi o nagrobku Zygmunta Starego*
Dr hab. Bożena Czwojdrak (Katowice), *Pogrzeb polskiej królowej w późnym średniowieczu*
Dr Aleksandra Barwicka-Makula (Katowice), *„Spadła Korona nasza z głowy tej białogłowy, na ktorej z wielką ozdobą y pociechą Krolestwa wszystkiego postawiona świeciła”. Okoliczności śmierci i przebieg ceremonii pogrzebowych królowej Anny Austriaczki, żony Zygmunta III Wazy*
Dr hab. Aleksandra Skrzypietz (Katowice), *Rzymskie uroczystości pogrzebowe Marii Klementyny Sobieskiej*
Mgr Sylwia Sperling (Kraków), *Upamiętnienie czy propaganda? Kazania na królewskich pogrzebach Jagiellonów i Wazów – podobieństwa i różnice*

Dr hab. Marcin Starzyński (Kraków), Wiersze na śmierć króla w późnośredniowiecznej Polsce
Dr Jarosław Pietrzak (Poznań), „Ciało umarłe, większego wymaga opatrzenia” – sekcje zwłok polskich królów i królowych od XVI do XVIII w. w kontekście przygotowań do ceremonii pogrzebowej oraz recepcja zjawiska w kręgach szlacheckich

Dr Katarzyna Kuras (Kraków), Pochówki serc władców w nowożytnej Europie

Dr Mikołaj Getka-Kenig (Kraków), Kult szczątek królewskich i idea „wskrzeszenia” Polski w pierwszym pokoleniu porzobiorowym (1795–1830)

Mgr Weronika Rostworowska-Kenig (Kraków), Upamiętnienie władców i kult grobów królewskich w XIX wieku oraz ich udział w procesie „panteonizacji” katedry krakowskiej

Dr hab. Marek Walczak (Kraków), Między historią a fantazją. Nekropolia królewska na Wawelu w początkach XX w.

Mgr Monika Kamińska, dr Marta Graczyńska (Kraków), Forma i funkcja. Pochówki domniemanych pierwszych władców piastowskich i ich funkcjonowanie w przestrzeni sakralnej

Mgr Wojciech Mischke (Wieliczka), Spór o miejsce pochówku Mieszka I

Dr hab. Marcin Pauk (Warszawa), Pochówek władcy, konflikt i tożsamość dynastyczna w XII w., czyli gdzie pochowano Władysława Wygnańca

Mgr Krzysztof J. Czyżewski, Dr Marcin Szyma, Dr hab. Marek Walczak (Kraków), Upamiętnianie Leszka Czarnego u krakowskich dominikanów

Dr hab. Tomasz Gałuszka OP (Kraków), „Jakieś fatum ściga tego nieszczęsnego Leszka”. Odkrycie grobu księcia Leszka Czarnego w krakowskim kościele dominikanów w 1938 r.

Mgr Anna Bednarek (Kraków), Nieznane najstarsze fotografie nagrobka Kazimierza Wielkiego

Mgr Wojciech Sowala (Kraków), Nagrobek Władysława Białego w kościele St. Bénigne w Dijon. Forma, ikonografia, recepcja

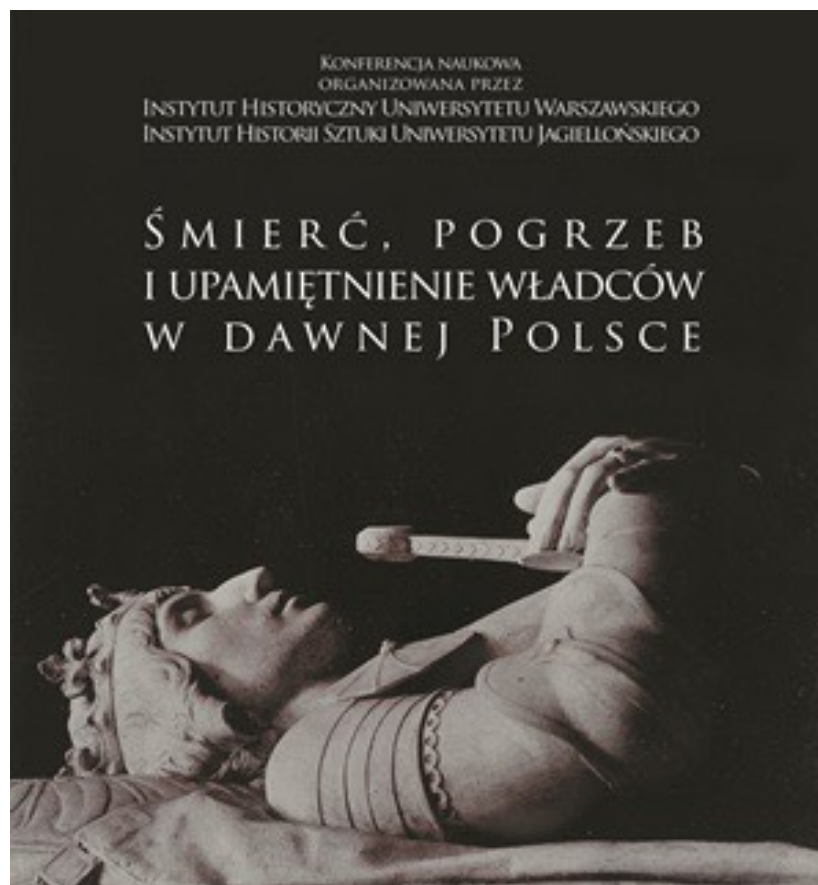
Mgr Krystyna Jarosławska (Warszawa), Śmierć wielkiego mistrza Ulryka von Jungingen w wybranych relacjach kronikarzy XV w.

Dr hab. Agnieszka Januszek-Sieradzka (Lublin), „A teraz ostatek srebra i kredens pozłocisty wezmą”, czyli o finansowaniu pogrzebu króla Zygmunta Augusta i koronacji jego następcy

Mgr Justyna Gałuszka (Kraków), Jak przygotować pogrzeb pary królewskiej? Problemy organizatorów uroczystości funeralnych Konstancji Habsburżanki i Zygmunta III Wazy

Dr Monika Ogiewa-Sejnota (Stargard), Propagandowy wymiar pogrzebu Bogusława XIV

Komitet Organizacyjny: dr hab. Marek Walczak, dr hab. Piotr Węcowski oraz sekretarze: mgr Barbara Grela, mgr Hanna Rajfura, mgr Patrycja Szewdo.

W dniach **7-8 czerwca** odbyła się III ogólnopolska konferencja archiwistów i historyków „Educare necesse est”. Patronat honorowy objęła prorektor dr hab. prof. UW Jolanta Choińska-Mika.

12 czerwca odbyło się kolejne spotkanie warsztatowe, zorganizowane przez Zespół Historii Kultury Staropolskiej IH UW, poświęcone problemom edytorstwa źródeł historycznych.

W dniach **12-13 czerwca** w Sali Kolumnowej odbył się finał Turnieju Debat Historycznych IPN, w którym brało udział 16 drużyn -- zwycięzców turniejów regionalnych. Instytut Historyczny UW był partnerem turnieju.

**MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
„POLSKIE DZIEDZICTWO KULTUROWE W SZWECJI.
HISTORIA I ZABYTKI”**

Polonica to szeroko pojęte przedmioty, które zostały wytworzone w Polsce lub Polski dotyczą a znajdują się poza jej granicami. Owymi przedmiotami mogą być dzieła sztuki, dokumenty, rękopisy, książki, czy przedmioty codziennego użytku. Różny może być też sposób, w jaki znalazły się poza granicami naszego kraju – mogły stanowić dary, zakupy, trofea (broń, chorągwie, proporce, etc.) lub łupy wzięte poza polem walki. Zgodnie z tym założeniem, łupy wojenne stanowią część składową tak pojmowanych poloników.

18 i 19 czerwca 2018 r. w Sali Kolumnowej Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się konferencja naukowa poświęcona polonikom w Szwecji. Organizatorami wydarzenia byli Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego, Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą - Polonika i Fundacja Wydziału Historycznego UW „VARIA”. Patronat medialny wydarzenia objęły: czasopismo „Mówią wieki”, portal dzieje.pl oraz radio Kampus.

Pierwszego dnia konferencji podejmowano tematy poloników przechowywanych w szwedzkich muzeach i bibliotekach, zaś drugiego prelegenci skupili się na relacjach polsko-szwedzkich w XVI-XVIII w. Połączenie tych dwóch tematów było istotne, gdyż jedynie korzystanie ze źródeł narracyjnych i odnalezionych spisów przedmiotów wywożonych z Rzeczypospolitej oraz z zasobów szwedzkich muzeów pozwala na identyfikację proveniencji przedmiotów pochodzących z Rzeczypospolitej.

Dwudniowa konferencja naukowa stanowiła inaugurację projektu dokumentacyjno-badawczego, kierowanego przez dr Katarzynę Wagner z Wydziału Historycznego UW, poświęconego polonikom w Szwecji. Celem projektu jest skatalogowanie przedmiotów (darów, zakupów, trofeów czy łupów wojennych), które powstały w Rzeczypospolitej Obojga Narodów lub Rzeczypospolitej dotyczą, a są przechowywane w Szwecji. Będzie to punkt wyjścia do prowadzenia dalszych prac badawczych i przygotowania stosownych opracowań. Konferencja stanowi inaugurację projektu badawczego, kierowanego przez dr Katarzynę Wagner, którego celem jest skatalogowanie poloników znajdujących się w Szwecji.

Katarzyna Wagner

**II OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA HISTORYKÓW
XIX WIEKU**

W dniach **21-22 czerwca** odbyła się kolejna ogólnopolska konferencja historyków XIX wieku, zorganizowana przez poświęconą tematyce donosów i akt policyjnych warsztacie badawczym historyków XIX wieku.

Program konferencji:

Stanisław Wiech (UJK) Donosy. Między normą a patologią relacji społeczeństwa z organami władz policyjnych. Refleksje i uwagi na przykładzie XIX-wiecznych akt carskiej żandarmerii i ochrony

Jarosław Czuby (IHUW), Donos jako narzędzie walki politycznej w polskiej epoce napoleońskiej

Grigorij N. Bibikow (RAN), Донос в политической культуре николаевской России (по материалам III Отделения С.Е.И.В. канцелярии)

Tomasz Nodzyński (UZ), Zewnętrzna i wewnętrzna krytyka donosów i zeznań z lat 1845-1846, ujawniających spiski niepodległościowe w Poznańskim

Janusz Pezda (UJ), Płatni donosiciele czy nieświadomi współpracownicy? Emigranci na służbie obcych mocarstw

Maciej Mycielski (IHUW), Wychowanie i inwigilacja. „Dozór szkolny” na Uniwersytecie Warszawskim w latach 1823-1830

Wiesław Caban (UJK), Swietłana Mulina (OMSU), Rola donosu w życiu Polaków zesłanych na Syberię w XIX w.

Stanisław Pijaj (UJ), Korespondenci i agenci. Tajni współpracownicy austro-węgierskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych u progu dualizmu w świetle materiałów

zgrupowanych w Haus-, Hof -und Staatsarchiv w Wiedniu

Krzysztof Latawiec, Donosy i ich wpływ na działanie urzędu Kancelarii Gubernatora Lubelskiego oraz jego personelu w latach 1866-1915

Artur Markowski (IHUW), Donosy na polskie środowiska emigracyjne w aktach carskiej ochrony zagranicznej Alicja Maślak-Maciejewska (UJ), Hanna Kozińska-Witt (UJ), Rekursy do magistratu krakowskiego jako źródło wiedzy o strukturze lokalnej gminie żydowskiej. (Dwugłos polemiczny?)

dr Joachim Popek (IHUW), Donosy, zażalenia i skargi w konfliktach o serwituty leśne w Galicji w XIX wieku

Norbert Kasperek (UWM/APO), Listy gończe za dezerterami w 1832 r.

Alexander Filyushkin (SPU), Ministry of Internal Affairs in search of the Russian past: correspondence concerning the search and protection of monuments of history in the Russian Empire (1826-1902)

Piotr Hummel (IHUW), Kontrola i ewidencja mieszkańców Łodzi na przykładzie ksiąg ludności stałej i niestałej oraz ksiąg meldunkowych z lat 1864-1914

Magdalena Niedzielska (UMK), Pruskie akta policyjne jako źródło historyczne

Piotr Wincenciuk (AGAD), Jarmark w Łowiczu na św. Mateusza (21 IX) w raportach biura Henryka Mackrotta, urzędnika policji tajnej w Królestwie Polskim

Andrzej Szwarz (IHUW), Gawrił Iwanowicz i carska policja. Historia jednej inwigilacji

Jacek Legieć (UJK), Anna Krich (OMSU), Gubernator tobolski Aleksander Despot-Zenowicz w świetle donosów

Congregations in the Successor Kingdoms”. Ponadto 16 maja przedstawiła referat pt. “The Goths between the Homoian and Nicene Christianity in the Fourth Century” w ramach Late Antique, Medieval and Byzantine Workshop na uniwersytecie w Princeton (New Jersey, USA).

Zespół „Prezbiterzy na późnoantycznym Zachodzie” zorganizował na Międzynarodowym Kongresie Mediewistycznym w Kalamazoo (Michigan, USA), który odbył się w dniach 10–13 maja 2018, dwie sesje pod wspólnym tytułem „Behind the Bishop’s Back: The Middle and the Lower Clergy in Late Antiquity”:

Sesja 1 “Clerics, Women, and Problems
David G. Hunter (University of Kentucky), Ambrosiaster and Damasus: A Presbyter’s Perspective on Clerical Misconduct,

Rebecca A. Devlin (University of Louisville), Separating the Secular from the Spiritual: Wives, Sons, and Clients of the Clergy in Late Antique Hispania

Thomas Deswarte (Université d’Angers), Isidore of Seville and Clerics,

Sesja 2 “Hierarchy, Clerics, and Monks”

Juliette Day (Helsingin Yliopisto/University of Oxford), Spiritual versus Ecclesial Authority: A Presbyter in the Monastery of Melania the Younger

Raúl Villegas Marín (Universitat de Barcelona), “Legimus supra magistrum non esse discipulum”: Pope Celestine I, the “Augustinian Controversy,” and the Clerical Cursus Honorum

Robert Wiśniewski (IHUW), The Last Shall Be the Last: The Order of Precedence among Clergy in Late Antiquity

Robert Wiśniewski

ZESPÓŁ BADAWCZY „PREZBITERZEY NA PÓŻNOANTYCZNYM ZACHODZIE”

---

mgr Jerzy Szafranowski, doktorant i członek zespołu badawczego 19 kwietnia 2018 r. wygłosił referat pt. “How hypothesis becomes a paradigm. The case of monastic ordinations of monks” na uniwersytecie Bar-Ilan w Ramat Gan.

mgr Marta Szada, doktorantka pracująca w zespole wzięła udział w warszowie pt. “Inclusion and Exclusion in the Late Antique and Early Medieval Mediterranean”, który odbył się 24 kwietnia w Dickinson College w Carlisle (Pensylwania, USA), przedstawiając referat pt. “The Invisible Church? The Homoian Clerics and Their

---

WYKŁADY KONKURSOWE

Nowa procedura konkursowa obejmuje etap wykładów otwartych, podczas których mogliśmy posłuchać w tym semestrze wystąpień badaczy i badaczek z Polski i ze świata:

dr hab. Halina Dudała: *Edukacja archiwisty: budzenie i kształtowanie wrażliwości wobec źródła historycznego.*

Przypadek księgi metrykalnej z Mszany (1628-1776)

dr Tomasz Hen-Konarski: *Dziewczyzna, która namalowała żółto-niebieską flagę – młoda kobieta i wielka polityka w Galicji i Europie połowy XIX stulecia*

dr Jacek Kordel: *Archiwum w nowożytnym systemie władzy. Przykład państw Rzeszy Niemieckiej w XVIII w.*

dr Łukasz Krzyżanowski: *Powojenne rozliczenia w Polsce po 1944 roku*

dr Wiktor Marzec: *Od demokratycznych radykałów do zdyscyplinowanych faszystów. Polski nacjonalizm na tle porównawczym*

dr Wiktor Marzec: *Od tumultu do demonstracji. Radykalna polityka w przestrzeni miejskiej Królestwa Polskiego na przełomie XIX i XX wieku*

dr Jan Olszok: *Podstęp, rewizja, grupa etosowa. Styl życia dysydentów w Europie Środkowej i Wschodniej po 1956 r.*

dr Jan Olszok: *Badacz w gąszczu szyfrów i pseudonimów. Konspiracyjna korespondencja jako źródło historyczne na przykładzie materiałów z Archiwum Wiktora Kulerskiego*

dr Jan Olszok: *Wspólnota przepisujących? Samizdat w państwach bloku sowieckiego w perspektywie porównawczej*

dr Marek Olkuśnik: *Ilustracja prasowa jako źródło do badań nad podróżami na przełomie XIX i XX wieku. Na przykładzie prasy warszawskiej*

dr Adrianna Sznajder: *„Otoczyć naród swój pięknem...” - dyskusje wokół idei narodowej sztuki na przełomie XIX i XX wieku*

dr Jakub Zapala: *Czy korporacjonizm musiał być autorytarny? Rozważania nad mapą polityczną Europy w Międzywojniu*

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Instytut Historyczny UW po raz drugi z rzędu zajął 1 miejsce w rankingu studiów historycznych pisma „Perspektywy”

*

Książka prof. dr. hab. Jerzego Kochanowskiego „Rewolucja międzypaździernikowa. Polska 1956–1957” została uznana za najlepszą wśród prac naukowych i popularnonaukowych w Konkursie Tygodnika Polityka - Nagroda Historyczna za książki o najnowszej historii Polski.

*

Towarzystwo Miłośników Historii i Biblioteka Publiczna M. St. Warszawy przyznało nagrody w kolejnej edycji Konkursu im. Hanny Szwanckowskiej Varsawviana 2017-2018. Prof. Alicja Kulecka otrzymała wyróżnienie za redakcję książki „Aleksander Gieysztor w pamięci i badaniach historycznych.

*

Dr Artur Markowski wszedł do rady naukowej Centrum badań w Centrum Tolerancji w Moskwie, będącego największym muzeum żydowskim w Rosji.

*

Dr hab. Piotr Węcowski został członkiem zagranicznym Výzkumné centrum Dvory a residence ve středověku, działającego przy Historicky ústav Akademie Ved Ceske Republiky

SEMINARIA NAUKOWE

SEMINARIUM PÓŻNOANTYCZNE

***Biblioteka Zakładu Papirologii (Col. Iuridicum I),
godz. 16.45***

15 marca

dr Louise Blanke (Oxford), The world engaged: monastic economies in late antique and early Islamic Egypt

5 kwietnia

prof. Antonio Felle (Università degli Studi di Bari), The epigraphic dossier ad catacumbas. Inscriptions by Christians of Rome before Constantine

17 maja

prof. Danuta Shanzer (Universität Wien), „Shut up, Satan!” By Oneself but not Alone in Late Antiquity and the Early Middle Ages

24 maja

dr hab. Robert Wiśniewski, „Ostatni będą ostatnimi...” Porządek pierwszeństwa wśród średniego i niższego kleru w późnym antyku

7 czerwca

Matthieu Pignot (Université de Namur), Portraying martyrs in Italy before 700: a survey of hagiography

---

SEMINARIUM DOKTORSKIE PROF. ROMANA MICHAŁOWSKIEGO

***Seminarium odbywa się we wtorki, o godz. 17.15
w sali 8***

27 lutego

dr Tomasz Borowski (Muzeum Historii Polski, University of Reading) – Od Ziemi Świętej do Prus: czym jest państwo krucjatowe? Próba definicji średniowiecznego fenomenu

6 marca

dr hab. Wojtek Jezierski (Göteborgs Universitet) – St Adalbertus domesticus. Patterns of missioning and episcopal power in Poland and on the Baltic Rim (10th–13th Centuries)

20 marca

dr Radosław Kotecki (Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) – "Sub umbra nostre protectionis": protekcja monarsza w Polsce piastowskiej

27 marca

dr hab. Paweł Żmudzki (IH UW) – W sprawie historycznej wiarygodności oryginalnych partii „Kroniki wielkopolskiej” odnoszących się do drugiej połowy XIII wieku

10 kwietnia

mgr Konrad Komarnicki (IH UW) – Dekada z wieczności. Wizja władzy i jej funkcjonowanie we wczesnym Królestwie Jerozolimskim

17 kwietnia

mgr Anna A. Dryblak (IH UW) – Początki klasztorów w Ołoboku i Owińskach – adaptacja wzorca trzebnickiego w Wielkopolsce

8 maja

mgr Maksymilian Sas (IH UW) – Relacje ze Stolicą Apostolską i kult św. Piotra na Słowiańszczyźnie w IX wieku

15 maja

mgr Karolina Morawska (IH UW) – „Eos qui sunt publice uxorati non admittatis” – kwestia celibatu w Polsce XII i XIII wieku

29 maja (sala 125)

Prof. Brad S. Gregory (University of Notre Dame) – Why the Reformation Still Matters

5 czerwca

dr hab. Jerzy Pysiak (IH UW) – "Gentem suam Rhos vocari dicebant" – w sprawie domniemanego poselstwa Rusów do Ludwika Pobożnego w 839 roku

---

**MEDIEWISTYCZNE I NOWOŻYTNE
SEMINARIUM DOKTORSKIE**

---

*Sala im. Aleksandra Gieysztor (nr 125), godz.
17.15*

12 marca

Prof. Janusz Reykowski, Podmiotowość człowieka jako przedmiot ideologicznych konfliktów

19 marca, Wykład im. Antoniego Mączaka

Prof. Gunner Lind (uniwersytet kopenhaski), The road to success. Patrons and clients in the Danish Army from the 17th to the 19th century

26 marca

dr Paweł Figurski, Reinterpretacja wybranych szkiców historycznych XI wieku na podstawie kompleksowej analizy Sakramentarza Tynieckiego

9 kwietnia

dr Piotr Okniński (Instytut Historii PAN), Bunt wójta Alberta w pamięci późnośredniowiecznego Krakowa

16 kwietnia

mgr Anton Saifullayev, Średniowieczny bohater w białoruskiej historiografii postkolonialnej

23 kwietnia

dr Michał Starski (Instytut Archeologii UW), Kształtowanie się ośrodka miejskiego w Pucku. Możliwości poznawcze archeologii małego miasta

7 maja

prof. Andrzej Buko (Instytut Archeologii i Etnologii PAN), O pochodzeniu elit w państwie Mieszka i Chrobrego: przykład badań cmentarzyska w Bodzi

14 maja

mgr Adam Talarowski, Prowidencjalizm w dziejach Polski w Rocznikach Jana Długosza

28 maja

prof. Hanna Zaremska (Instytut Historii PAN), Jan Kapistran i wrocławski proces Żydów oskarżonych o zbezczeszczenie hostii

4 czerwca

prof. Sławomir Gawlas, Nowożytna geneza etosu polskiej inteligencji

11 czerwca

mgr Paweł Derecki, Walczące smoki w Historia Brittonum

**SEMINARIUM DOKTORSKIE PROF. MIROSLAWA
NAGIELSKIEGO**

Instytut Historyczny, s. 125, od godz. 16:45

22 lutego

mgr Karol Żojdź, Wielkie Księstwo Litewskie w dobie rokoszu sandomierskiego

8 marca

dr hab. Jacek Lorkowski, Czego lekarz biomechanik może nauczyć historyków? Multidyscyplinarna analiza kopii husarskiej.

15 marca

dr hab. Dariusz Milewski, Listy Janusza Radziwiłła w Geheimes Staatsarchiv Preussischer Kulturbesitz w Berlinie (1633-1655)

22 marca

dr Zbigniew Hundert, Bitwa pod Paniowcami 21 VIII 1688. Wątpliwości i hipotezy.

12 kwietnia

mgr Marek Groszkowski, Rywalizacja o ordynację zamoyską w latach 1665-1673.

19 kwietnia

mgr Maciej Pieńkowski, Polityka rozdawnicza Zygmunta III w Koronie w latach 1587-1589.

26 kwietnia

mgr Michał Staniszewski, System dowodzenia podczas kampanii w Dolinie Missisipi w latach 1862-1864.

10 maja

mgr Andrzej Przepiórka, Walki z Kozakami w Wielkim Księstwie Litewskim w drugiej połowie 1613 roku.

24 maja

mgr Jan Sowa, Dyscyplina wojskowa a geneza konfederacji Baranowskiego.

7 czerwca

mgr Zbigniew Chmiel, Odbudowa armii koronnej po klęsce pod Batochem w 1652 r.

**KONWERSATORIUM ZESPOŁU HISTORII KULTURY
STAROPOLSKIEJ**

Institut Historyczny, s. 125, od godz. 16:45

6 marca

dr Jerzy Sojka (ChAT, Warszawa), Reformacyjne spory o
Wieczerną Pańską - perspektywa Wittenbergi

13 marca

dr hab. Sławomir Kościelak, prof. UG (UG, Gdańsk),
Zimna wojna czy zbrojny pokój? Stosunki
międzywyznaniowe w poreformacyjnym Gdańsku od
schyłku XVI do końca XVIII wieku

27 marca

prof. Agnieszka Bartoszewicz (IH UW), Rola pisma w życiu
elit wiejskich w drugiej połowie XV w.

10 kwietnia

mgr Jaśmina Korczak-Siedlecka (IH PAN), Przemoc a
zasady honorowe wybranych grup społecznych na wsi
Pomorza Gdańskiego w XVI-XVIIw.

24 kwietnia

prof. Katarzyna Meller (UAM, Poznań), Bezcenne. Jak
małe odkrycia źródłowe zmieniają historię literatury

8 maja

prof. Edmund Kizik (UG, Gdańsk), Dom Gdański wobec
zmian konfesyjnych [tytuł roboczy]

22 maja

prof. Jacek Wijaczka (UMK, Toruń), O roli jednostki w
historii. Zygmunt August a reformacja w państwie
polsko-litewskim

5 czerwca

dr Marta Kuc (IH PAN, Warszawa), Protestanci w
Warszawie XVIII wieku

**SEMINARIUM DOKTORSKIE PROF. MAŁGORZATY
KARPIŃSKIEJ, PROF. ALICJI KULECKIEJ, PROF.
JOLANTY SIKORSKIEJ-KULESZY, PROF. GRAŻYNY
SZELAĞOWSKIEJ I PROF. ANDRZEJA SZWARCA**

Institut Historyczny, s. B, godz. 17:00

26 lutego

mgr Michał Bryliński (Artel Liberales, WHUW), Wobec
fenomenu fortepianu w kulturze polskiej XIX wieku:
propozycje metodologiczne

19 marca

mgr Wojciech Marnak (MISH UW), „Zimna rachuba”.
Rozwój kwantyfikacji w Polsce 1864-1918

14 maja

dr Dobrochna Kałwa (IH UW), dr Katarzyna Stańczak-
Wiślicz (IBL PAN), „Historia gender jako przedmiot
wiedzy o przeszłości kobiet – raport z badań”

4 czerwca

prof. dr hab. Alicja Kulecka, prezentacja badań
prowadzonych w ramach projektu badawczego
Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki "Urzednicy
i urzędy Królestwa Polskiego 1815-1914".

BIBLIOTEKA IH

Z okazji Dnia Bibliotekarza rozpoczęła się akcja prezentacji sylwetek pracowników Biblioteki Instytutu Historycznego UW w mediach społecznościowych. Prezentujemy je również w e-Newsletterze

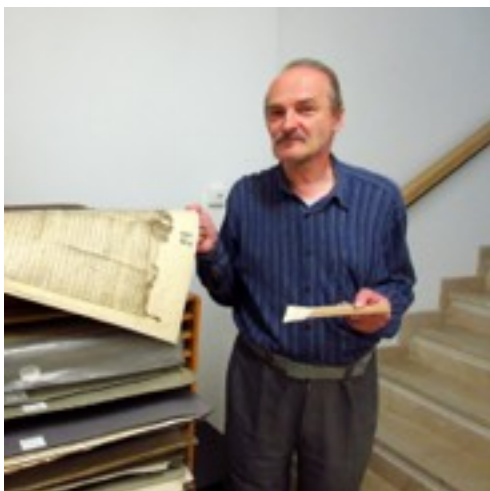
Pani **Anna Wawrzyńska** (od lewej) jest absolwentką Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW. W Lektorium pracuje od 2 lat. W wolnych chwilach uwielbia tańczyć, podróżować, spotykać się z przyjaciółmi, oglądać filmy i ... czytać książki. Jej ulubionym gatunkiem są powieści obyczajowe. W środku **Katarzyna Wiśniewska**, która ukończyła historię i bibliotekoznawstwo, jest ponadto doświadczoną animatorką życia kulturalnego. W Lektorium pracowała jako studentka a następnie po kilkuletniej przerwie rok temu ponownie dołączyła do naszego zespołu. Prywatnie jest wzorową mamą i żoną, w wolnym czasie jest zapaloną kinomaniaczką i wielbicielek książek Terry'ego Pratcheta. Z prawej **Łukasz Zwaliński**. Jest z wykształcenia historykiem, w Lektorium pracuje od 11 lat, obecnie do jego obowiązków należy także moderowanie naszej facebookowej strony. W wolnych chwilach bada historię warszawskiej Pragi, pasjonuje się teatrem i fotografią. Jego ulubione książki to: „Sklepy cynamonowe”, „Wniebowstąpienie” i „Szosza”.

Pani **Krystyna Kasztelewicz** jest z wykształcenia dziennikarką, ukończyła również Podyplomowe Studia Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa na UW. Pani Krystyna przez wiele lat pracowała w mediach, od 9 lat jest filarem czy raczej kariatydą Sekcji Udostępniania Zbiorów w naszej Bibliotece. To bez wątpienia niekwestionowana królowa Lektorium, która dba o to aby nasza Biblioteka była dla wszystkich czytelników owianym perfumami „wzorowanym miejscem pracy i wypoczynku”. Prywatnie jest mamą dwóch dorosłych synów. W wolnych chwilach piecze pyszne ciasto drożdżowe. Fascynuje ją postać sławnej imienniczki, ulubionej agentki Churchilla Krystyny Skarbek.

Pani **Beata Gołębiowska** ukończyła Centrum Edukacji Bibliotekarskiej i Dokumentacyjnej (CEBID) w Warszawie. W Lektorium pracuje od 26 lat, została tu zatrudniona jako najmłodszy w dziejach IH pracownik. Nasza dzisiejsza bohaterka reprezentuje sekcję Opracowania Zbiorów. Nieprzerwanie od 13 lat zajmuje się gromadzeniem i opracowaniem czasopism. Pani Beata do każdego podchodzi z życzliwością i uśmiechem. Prywatnie jest szczęśliwą żoną, mamą i najlepszą przyjaciółką swoich dwóch dorosłych synów. Lubi podróże po Polsce i prace w ogrodzie. Kocha zwierzęta, co potwierdza plejada Jej rozmaitych zwierzątek. Jest zagorzałą czytelniczką powieści i romansów historycznych, zrad, spisków i zemsty.

Pan **Andrzej Tyszkiewicz** jest z wykształcenia historykiem. Pracuje w naszej Bibliotece od wielu, wielu lat i jest żywą legendą Lektorium. Zawsze chętnie służy pomocą wszystkim czytelnikom, zwłaszcza, że jego wiedza na temat naszego księgozbioru znacznie przewyższa wszystkie dostępne katalogi i bibliografie. Prywatnie pasjonuje się dziejami Japonii ale bez wątpienia jest wybitnym specjalistą w każdej dziedzinie historii.

Pan **Ireneusz Łada** jest najbardziej utytułowanym pracownikiem naszej Biblioteki. Ukończył kolejno: ekonomię na SGH, prawo oraz studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa i zarządzania uczelnią wyższą na UW. W Lektorium pracuje od 13 lat. W naszej Bibliotece jest odpowiedzialny za akcesję (przyjmowanie) naszego rozchwytywanego księgozbioru. Do głównych zainteresowań dzisiejszego bohatera należą: szachy, brydż, akwarystyka, ogrodnictwo i astronomia. Pan Irek jest szczęśliwym posiadaczem dwóch uroczych czworonogów: suczki Zużki i kota Tygrysa.

Pani **Małgorzata Redlicka** ukończyła Bibliotekoznawstwo na Uniwersytecie Warszawskim. W Lektorium pracuje od 25 lat jako członkini Sekcji Udostępniania Zbiorów. Prywatnie jest mamą dwójki wspaniałych dzieci- jednego dużego a drugiego małego. W wolnych chwilach lubi spacerować z ukochanym psem i wypoczywać na łonie natury.

Pana **Bogdana Góralskiego**. Pan Bogdan jest z wykształcenia inżynierem geologiem, ukończył Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie. W Lektorium pracuje od 12 lat, jest jednym z członków Sekcji Udostępniania Zbiorów. Jak mawia nasz dzisiejszy bohater „Dzięki pracy w Bibliotece mogę studiować historię człowieka, która jest kontynuacją geologii- historii Ziemi”. Pan Bogdan prywatnie interesuje się przede wszystkim przyczynami i skutkami zmian klimatu.

Agnieszka Mańkowska. Pani Agnieszka ukończyła Informację Naukową i Studia Bibliologiczne na Uniwersytecie Warszawskim. W Lektorium pracuje od 1998 roku. W naszej Bibliotece zajmuje się zbiorami specjalnymi (stare druki we współpracy z BUW-em, kartografia, wydawnictwa elektroniczne, fotokopie, mikrofilmy, przeźrocza), skontrum oraz udostępnianiem i selekcjami zbiorów. Prywatnie interesuje się biblistką oraz historią Kościoła.

Szefowa Biblioteki, pani Ewa Szutkowska jest z wykształcenia historykiem, ukończyła również studia podyplomowe w Instytucie Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW. W Lektorium pracuje od 19 lat (najpierw jako studentka odpracowująca chesne) a naszym zespołem kieruje od 5 lat. Prywatnie jest wzorową żoną i mamą dwóch synów: Antka i Franka. Marzy o dalekich podróżach (na razie palcem po mapie) i wyspaniu się, uwielbia komedie Barei oraz kryminały Agathy Christie. W fazie planów: nauka tańca flamenco. Gabinet Szefowej jest wzorowym centrum dowodzenia naszym bibliotecznym wszechświatem. Na zamieszczonej fotografii nasza bohaterka została uchwycona w historycznym momencie zamawiania kolejnej książki, na którą czekają z niecierpliwością stroskani czytelnicy.

Panią Elżbietę Nurkiewicz. Pani Ela, okrzyknięta niegdyś Królową Lektorium, pracowała z nami w latach 1992-2011, pełniąc m. in. funkcję zastępcy kierownika do spraw udostępniania zbiorów. Zasłynęła jako zapalona animatorka życia bibliotecznego, w którym uczestniczy po dziś dzień. Nasza bohaterka jest z wykształcenia historykiem, swoją pracę magisterską pisała u Pana Profesora Henryka Samsonowicza. To Pani Eli zawdzięczamy autorstwo trzech interesujących książek poświęconych naszym bogatym zbiorom: „Ekslibrisy z księgozbioru Biblioteki IH UW”, „Historycy dla historyków. Dedykacje w książkach Biblioteki IH UW” oraz „Co nam zostało z tych lat. Przedwojenne reklamy i ogłoszenia w zbiorach BIH UW”. Prywatnie jest mamą dwóch dorosłych synów i uroczego wnuczka Antosia. Uwielbia wypady na Mazury. I chociaż kilka lat temu przeszła na emeryturę, jest tu tak jakby stale obecna.

NOWI PRACOWNICY

DR JOACHIM POPEK

ADIUNKT NAUKOWY - ZAKŁAD HISTORII XIX WIEKU

Studia magisterskie ukończyłem w Instytucie Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego w 2012 roku broniąc pracę poświęconą działalności publicznej i ziemiańskiej Władysława hrabiego Reya w XIX wieku (potomka Mikołaja Reya z Nagłowic). W tym samym roku podjąłem studia doktoranckie w zakresie Historii na Uniwersytecie Rzeszowskim, w trakcie których koncentrowałem się na badaniach w archiwach i bibliotekach lwowskich. Rozprawę doktorską nt. „Ród Tyszkiewiczów z Weryni w XIX wieku (1802-1894)” obroniłem w marcu 2017 roku.

Zatrudnienie w IH UW w ramach projektu badawczego NCN (Sonatina 1).

Zainteresowania badawcze

Przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich XIX wieku.

Działalność polityczna i gospodarcza ziemiaństwa galicyjskiego.

Relacje między ludnością włościańską a zwierzchnością dworską w Galicji w XIX wieku.

Kolonizacja józefińska w Galicji w drugiej połowie XVIII wieku.

Proces sprzedaży dóbr kameralnych w Galicji w pierwszej połowie XIX wieku.

Najważniejsze publikacje:

- Władysław hrabia Rey 1817-1887, Rzeszów 2015.
- Magia ludowa w badaniach Franciszka Kotulina terenie obozu stacjonarnego w Raniżowie, [w:] Karpaty pełne czarów. O wierzeniach, medycynie i magii ludowej Karpat polskich, K. Ceklarz (red.), Nowy Targ 2015.
- Kolonizacja józefińska w Galicji. Studium na przykładzie wsi Ranischau, [w:] Polska-Słowacja – Ukraina. Trójpogranicze wielokulturowe, A. Bonusiak, K. Stukus, D. Haník, J. Popek (red.), Rzeszów 2014.
- Swój czy obcy? Stosowanie indygenatu w Galicji na przykładzie rodziny Brunickich z Zaleszczyk, [w:] Polacy i ich „sąsiedzi”, A. Bonusiak, G. K. Krzeszowski, J. Ślęzak (red.), Rzeszów 2014.
- Miejsce i rola bohaterów regionalnych w wychowaniu patriotycznym, [w:] Wychowywać ale jak? E. Juško, M. Borys (red.), Tarnów 2013.

Prowadzone projekty

Konflikty o serwituty w Galicji w drugiej połowie XIX wieku. Proces wykupu i regulacji służebności na terenie Galicji Środkowej dr Joachim Popek

adiunkt naukowy - Zakład Historii XIX wieku

dr Joachim Popek

adiunkt naukowy - Zakład Historii XIX wieku

DR MICHAŁ JACEK BARANOWSKI

ADIUNKT NAUKOWY - ZAKŁAD HISTORII STAROŻYTNEJ

Ur. 1985; magisterium Uniwersytet im. Adama Mickiewicza 2011 (grudzień); doktorat Uniwersytet Szczeciński 2017 (styczeń)

Zatrudnienie:

2018 – do dziś - adiunkt naukowy w granicie: Początek kryzysu III wieku i jego odbicie w Kryzys imperium w III wieku: przyczyny i odbicie w źródłach antycznych prowadzonym pod kierunkiem prof. Adama Ziółkowskiego

2017 (styczeń – grudzień) wykonawca: W poszukiwaniu transdyscyplinarnej synergii: przełomy gospodarcze Polski z perspektywy historyczno-przyrodniczej na tle europejskim projekt NPRH 2bH 15 0154 83 realizowany na Uniwersytecie w Białymstoku w latach 2016-2019.

2012-2014 – Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu

Główne zainteresowania badawcze:

kryzys III wieku, późny antyk, Julian Apostata

Najważniejsze publikacje:

- Na marginesie Sofistów i retorów greckich w Cesarstwie Rzymskim, [w:] Przegląd Humanistyczny 1 (2014), 113-120.
- Przedcesarskie gesta Probusa, czyli kariera idealnego princepsa w Historia Augusta, [w:] U schyłku starożytności 13 (2014), 85-99.
- Opowieść o koniu, który ani piękny, ani duży, ale wytrzymały był (HA., Prob., 8), [w:] Historia i Świat 3 (2014), 9-17.
- Między męstwem a hańbą. Śmierć Deciusa w źródłach łacińskich i greckich od III do XII wieku, [w:] Wojna – Wojsko – Bezpieczeństwo poprzez stulecia i epoki. Studia i Materiały, red. A. Aksamitowski, R Gałaj-Dempniak, H. Walczak, A. Wojtaszak, Szczecin 2016, s. 77-90.
- „Dobrze i sprawiedliwie sprawował władzę”, czyli obraz Probusa w Nowej Historii Zosimosa, [w:] Wojna – Wojsko – Bezpieczeństwo poprzez stulecia i epoki. Studia i Materiały, red. A. Aksamitowski, P. Chrobak, R Gałaj-Dempniak, D. Okoń, A. Smoliński, H. Walczak, A. Wojtaszak, Szczecin 2017, s. 257-278.

Redakcje:

- Elites in the Ancient World, Szczecin, Minerwa Wydawnictwo Naukowe WH 2015 (wraz z P. Briks, M. Cieśluk, D. Okoń).
- Religie Rzymu (przekł. M. Beard, J. North, S. Price, Religions of Rome (wraz z L. Olszewskim, ponadto tłum. rozdz. 1 i 8), Oświęcim, Wydawnictwo Napoleon V 2017.

DR JACEK KORDEŁ

ZAKŁAD NPH I METODOLOGII

absolwent Instytutu Historycznego UW (2012), w którym obronił też doktorat (2017, nagroda Prezesa Rady Ministrów oraz Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym).

Staże naukowe w Dreźnie, Moguncji, Wiedniu i Berlinie. Stypendysta Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2010/2011, 2011/2012), Fundacji Stypendialnej Republik Austrii (2013), Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej (2013/14), Fundacji Pruskiego Dziedzictwa Kultury (2016, 2018), Fundacji Lanckorońskich (2016, 2019), Uniwersytetu Wiedeńskiego (2015).

Najważniejsze publikacje:

- Z Austrią czy z Prusami? Polityka zagraniczna Saksonii, 1774-1778, Kraków 2018, ss. 419.
- The Polish-Lithuanian Commonwealth in Eighteen-century Alliance Treaties of the Neighbouring Countries, 1720–72; "Acta Poloniae Historica" 116, 2017, s. 209-248.
- Kursächsische Außenpolitik nach dem Siebenjährigen Krieg. Pläne, Dilemnata, Realien, „Neues Archiv für sächsische Geschichte" 88, 2017, s. 151-185.
- Die sächsische Polenpolitik unter den Kurfürsten Friedrich Christian und Friedrich August III. und ihre Darstellung in der sächsischen Historiographie, „Sächsische Heimatblätter. Zeitschrift für sächsische Geschichte“ 62, 2016, 2, s. 134-141‘
- Niemiecka polityka wiedeńskiego Burgu, 1779-1785. Stan badań i perspektywy badawcze, „Przegląd Historyczny”, 106, 2015, 1, s. 93-119.
- Szymanowski Dominik, w: „Polski Słownik Biograficzny” 50, 2014-2015, 1, s. 52-53.
- Szymanowski Franciszek, tamże s. 60-64.
- Szymanowski Jan, tamże, (współautor: Andrzej Haratym), s. 68-69.
- Szymanowski Józef, tamże, (współautor: Wojciech Kaliszewski), s. 70-74.
- Austria lat 1740-1763 w pracach Władysława Konopczyńskiego; w: Władysław Konopczyński jako badacz wieku osiemnastego, red. Z. Zielińska, W. Kriegseisen, Warszawa 2014, s. 29-45.
- Austriackie starania o umowę ekstradycyjną z Rzeczpospolitą 1786-1787, „Kwartalnik Historyczny” 120 (2013), 3, s. 449-483.

DR ALEKSANDRA ONISZCZYK

ZAKŁAD HISTORII XIX WIEKU

Magisterium z historii na Uniwersytecie Warszawskim (2010), dyplom z wyróżnieniem, praca magisterska napisana pod kierunkiem prof. Tomasza Kizwaltera. Magisterium z prawa na Uniwersytecie Wrocławskim (2013), praca magisterska napisana pod kierunkiem prof. Krzysztofa Wójtowicza, nagrodzona w konkursie Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UW. Ukończone wrocławskie Studium Kultury i Języków Żydowskich (2013). Doktorat z historii na Uniwersytecie Wrocławskim (2016), praca doktorska: „Władze Księstwa Warszawskiego wobec Żydów: debata, ustawodawstwo, praktyka” napisana pod kierunkiem prof. Leszka Ziátkowskiego, wyróżniona przez Radę Instytutu Historycznego UW. W latach 2011-2015 zatrudnienie w Pracowni Historii Instytutu Badań Edukacyjnych.

Zainteresowania badawcze:

historia społeczna XIX wieku, historia Żydów, historia prawa i ustroju, dydaktyka historii

Najważniejsze publikacje:

- Władze Księstwa Warszawskiego wobec Żydów: debata, ustawodawstwo, praktyka, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2019 – przyjęte do druku
- [wspólnie z R. Wojciechowskim], Länderforschungsbericht Polen-Litauen, w: Manual on the History of Conflict Resolution in Europe, red. P. Collin, W. Decock, D. Mayenburg, A. Seelentag, Springer, Berlin 2019 – przyjęte do druku
- Narracje o pogromie w Kaliszu 1878, w: Pogromy Żydów na ziemiach polskich w XIX-XX wieku. Studia przypadków do 1939 r., red. K. Kijek, A. Markowski, K. Zieliński, Instytut Historii PAN, Warszawa 2018 – przyjęte do druku
- Rola kahału w zarządzaniu lokalnymi sprawami publicznymi w Księstwie Warszawskim na przykładzie krakowskiego Kazimierza, w: Żydzi krakowscy 1795-1918, red. A. Jakimyszyn, L. Hońdo (publikacja Instytutu Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego) – przyjęte do druku
- Doświadczenia Księstwa Warszawskiego w zakresie edukacji prawniczej, „Krytyka Prawa” 3 (2016), s. 67-90
- The Jews in the Duchy of Warsaw: The Question of Equal Rights in Administrative Theory and Practice, w: Polin. Studies in Polish Jewry, t. 27, red. G. Dynner, A. Polonsky, M. Wodziński, Oxford-Portland 2015, s. 63-87
- Prawo jednostki do wody jako konsekwencja prawa do życia. Możliwość realizacji prawa na przykładzie Bliskiego Wschodu, „Wrocławskie Studia Erazmiańskie” 7 (2013), s. 281-311
- [wspólnie z J. Lorencem, K. Mrozowskim, J. Staniszewskim i K. Starczynowską]: How is chronological thinking tested?, „Edukacja – an interdisciplinary approach” 1 (2013), s. 84-97
- [wspólnie z J. Lorencem, K. Mrozowskim, J. Staniszewskim i K. Starczynowską]: Jak sprawdzane jest myślenie chronologiczne?, „Edukacja. Studia, badania, innowacje” 3/119 (2012), s. 46-62

DR PAWEŁ NOWAKOWSKI

ZAKŁAD HISTORII STAROŻYTNEJ

Zajmuję się historią starożytną i epigrafiką epoki późnego antyku. Moje badania dotyczą przede wszystkim użycia inskrypcji jako instrumentu kultu świętych w Anatolii i na Bliskim Wschodzie między IV a połową VII w. n.e. Obecnie rozpoczynam też przygotowania do projektu poświęconego zagadnieniu wielojęzyczności w komemoracji publicznej i prywatnej na późnoantycznym i wczesnośredniowiecznym Bliskim Wschodzie.

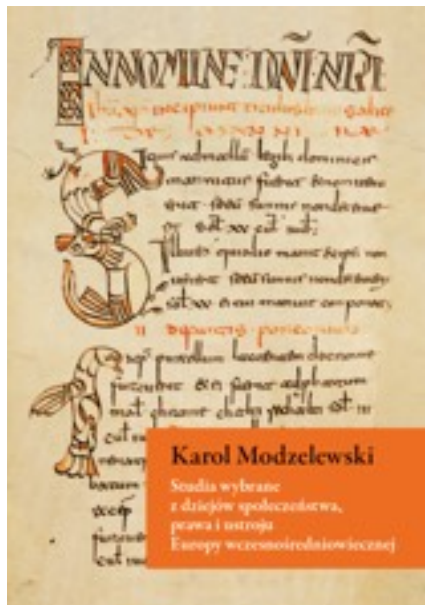
Jednolite studia magisterskie na kierunku „historia” ukończyłem w 2010 r. obroną pracy pt. „Rzymska administracja Cypru (58 BC – AD 284)” napisanej pod kierunkiem dra hab. Pawła Janiszewskiego. Następnie w latach 2010 – 2015 byłem doktorantem w Zakładzie Papirologii Instytutu Archeologii UW. Byłem wówczas również kierownikiem projektu badawczego „Epigraphic patterns applied in the cult of saints in late antique/early Byzantine Asia Minor” finansowanego z grantu Narodowego Centrum Nauki „Preludium”, stypendystą programu „Start” Fundacji na rzecz Nauki Polskiej i stypendystą Alfried Krupp von Bohlen und Halbach Stiftung. Dzięki nim zrealizowałem krótkie pobyty badawcze w Niemczech (Uniwersytet w Kolonii i Das Deutsche Archäologische Institut w Monachium) i Belgii (KU Leuven). W 2015 r. obroniłem z wyróżnieniem pracę doktorską pt. „Facets of the Cult of Saints in Asia Minor. The Epigraphic Patterns prior to the 7th c. AD”, napisaną pod kierunkiem prof. dra hab. Adama Łajtara.

W latach 2015 – 2018 pracowałem jako asystent naukowy (post-doc) na Uniwersytecie Oksfordzkim, w projekcie „The Cult of Saints in Late Antiquity” finansowanym przez ERC-Advanced Grant.

Najnowsze publikacje:

- Inscribing the Saints in Late Antique Anatolia (JJP Supplement 34, Warszawa: The Raphael Taubenschlag Foundation, 2018).
- 'A new imperial letter from the Ephesian dossier, concerning the churches of John and Mary in Ephesus? A re-edition of IG XII 6,2 928', *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 204 (2017), 72–78.
- 'St John the Forerunner in Amisus. A note on a Christian epitaph', *Philia. International Journal of Ancient Mediterranean Studies* [Kabalci Press (Istanbul)] 3 (2017), 148–153.
- 'Diffusion and functions of the cult of saints in Asia Minor up to the end of the 6th c. (the epigraphic evidence)', w: W. Ameling (ed.), *Proceedings of the International Conference: Die Christianisierung Kleinasiens in der Spätantike*. University of Cologne 18-22 March 2013 (Asia Minor Studien 87, Westfälische Universität Münster: Dr. Rudolf Habelt GMBH Bonn, 2017), 307–330.
- 'A note on the meaning of θεοδέγμων κήπος in a Nonnian verse inscription from Aphrodisias', *Eos* 102 (2015), 155–164.
- 'The so called Anatolian saints in Egypt. The Egyptian and Anatolian patterns of selective transmission of cult', *The Journal of Juristic Papyrology* 45 (2015), 121–144.

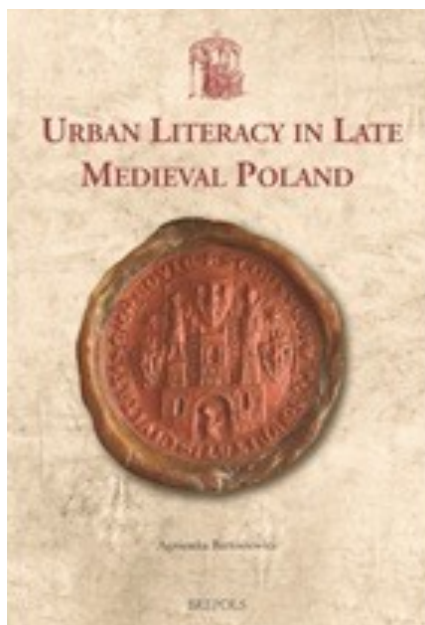
PUBLIKACJE

**Studia wybrane z dziejów społeczeństwa, prawa i ustroju Europy wczesnośredniowiecznej, red. Rafał Marcin Pauk, Aneta Pieniądz, Warszawa: Wydawnictwa UW 2018, ss. 514.
ISBN: 978-83-235-3363-4**

„Prezentowany wybór obejmuje teksty autora opublikowane w periodykach naukowych i wydawnictwach zbiorowych w latach 1961–2010. (...) Artykuły dotyczą organizacji społeczeństwa i systemu jego eksploatacji przez władzę książęcą w monarchii Piastów oraz więzi grupowych, norm prawnych i zasad współżycia społecznego w innych krajach średniowiecznej Europy. Teksty pochodzą z czasopism naukowych i wydawnictw zbiorowych opublikowanych w latach 1961–2010 i stanowią znakomite uzupełnienie trzech fundamentalnych dla współczesnej mediewistyki polskiej i światowej monografii naukowych profesora Modzelewskiego: Organizacja gospodarcza państwa piastowskiego: X–XIII wiek (Ossolineum, 1975), Chłopi w monarchii wczesnopiastowskiej (Ossolineum, 1987) i Barbarzyńska Europa (Iskry, 2004). Ta ostatnia doczekała się już siedmiu wydań obcojęzycznych”.

Więcej o książce - [na stronie](#)

**Agnieszka Bartoszewicz, Urban Literacy in Late Medieval Poland, Utrecht: Brepols Publishers 2018, ss. 508
ISBN: 978-2-503-56511-8**

„From the end of the thirteenth century onwards, European towns exhibited a significant increase in the use of writing as a tool for administrative and economic purposes, as well as for social communication. The medieval towns of Poland are no exception to this pattern. This book surveys the development of the literacy of Polish burghers in the fourteenth and fifteenth centuries, revealing socio-economic and cultural processes that changed the life of Polish urban society. Polish urban literacy is examined according to the reception of Western European urban culture more generally. Town networks in medieval Poland are explained, and the literacy skills of the producers and users of the written word are discussed. Literacy skills differed greatly from one social group to another, it is shown, due to the variety of town dwellers (clerics and lay people, professionals of the written word, occasional users of writing, and illiterates). Other issues that are discussed include the cooperation between agents of lay and church literacy, the relationship between literacy and orality, and the difference between developing literacies in Latin and in the vernacular languages”.

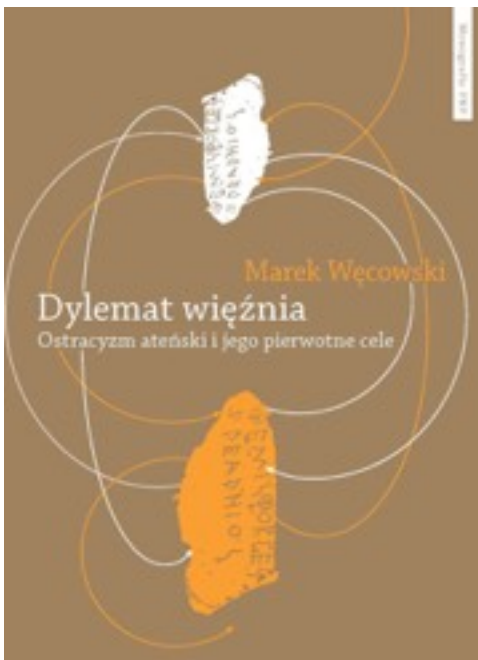
Więcej o książce - [na stronie](#)

**Alicja Kulecka, Emil Hoff, Urzędy, stanowiska i tytuły urzędowe w Królestwie Polskim (1815-1915). Materiały do słownika, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2018, s. 524.
ISBN: 978-83-235-3051-0**

„Publikacja stanowi próbę ujęcia dziejów urzędów w Królestwie Polskim w formę słownika, w układzie alfabetycznym ułatwiającym wyszukanie potrzebnych informacji. Dostarcza podstawowych danych o urzędach, ich kompetencjach i czynnościach wykonywanych na poszczególnych stanowiskach. Hasła odnoszące się do instytucji obejmują: opis kompetencji danego urzędu, najważniejsze akty prawne stanowiące podstawę jego działalności, prezentację struktury oraz bibliografię. Hasła dotyczące stanowisk i tytułów zawierają: informacje o aktach prawnych tworzących lub przynajmniej wymieniających dane stanowisko, opis funkcji i bibliografię.”

Więcej o książce - [na stronie](#)

Marek Węcowski, Dylemat więźnia. Ostracyzm ateński i jego pierwotne cele, Toruń: Fundacja Nauki Polskiej 2018, ss. 339.

ISBN: 978-83-231-3993-5

„Książce tej przyświeca przekonanie, że dotychczasowe wyjaśnienia mechanizmów działania oraz genezy ateńskiego ostracyzmu są niewystarczające. (...) Zadano tu serię nowych albo względnie nowych pytań. Jedno z nich nigdy dotąd nie zostało jasno w nauce postawione: Jak wytłumaczyć to, że dla kilkudziesięcioletnich dziejów ostracyzmu dowiadujemy się o zaledwie kilkunastu przypadkach wygnania ateńskiego polityka? I jakie wnioski mogą z tego wynikać dla badania tej instytucji?

Główną tezą książki jest interpretacja ateńskiego ostracyzmu jako mechanizmu wymuszającego kompromis w środowisku elit politycznych. Dla potrzeb takiej interpretacji skorzystano z narzędzi teorii „ewolucji kooperacji”, sformułowanej przez politologa i matematyka Roberta Axelroda na podstawie tzw. iterowanego dylematu więźnia.”

Więcej o książce - [na stronie](#)

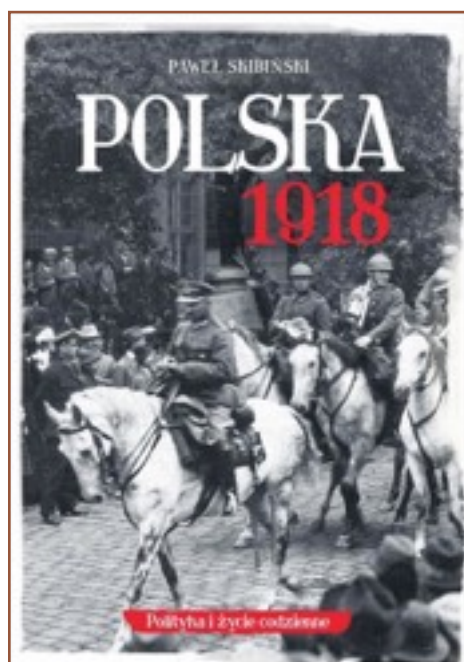
Maciej Ptaszyński, Reformacja w Polsce a dziedzictwo Erazma z Rotterdamu, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego 2018, ss. 748

ISBN: 978-83-231-3993-5

„Maciej Ptaszyński ukazuje reformację jako proces, w którym pytanie o podstawy wiary pociągnęło za sobą przemiany teologiczne, społeczne i polityczne. Dokonywały się one w wyniku nieustannej komunikacji między różnymi ośrodkami w Europie, wymiany idei i przepływu ludzi, wśród których erazmianie odgrywali znaczącą rolę. Autor stawia tezę, że rodzimi erazmianie współtworzyli reformację w Polsce, a jednocześnie musieli reagować na zmiany, które ona przyniosła – kształtowali zatem przebieg procesów obejmujących całe społeczeństwo, będąc zarazem ich uczestnikami. (...)

Takie ujęcie tematu pozwala postawić ważne pytanie, na ile dziedzictwo Erazma – zwolennika pokojowego rozwiązywania sporów politycznych i religijnych, przywiązanego do jedności chrześcijańskiego świata i pozostającego przy Kościele katolickim – bezpośrednio i pośrednio oddziaływało na przebieg procesów reformacyjnych również w Polsce.”

Więcej o książce - [na stronie](#)

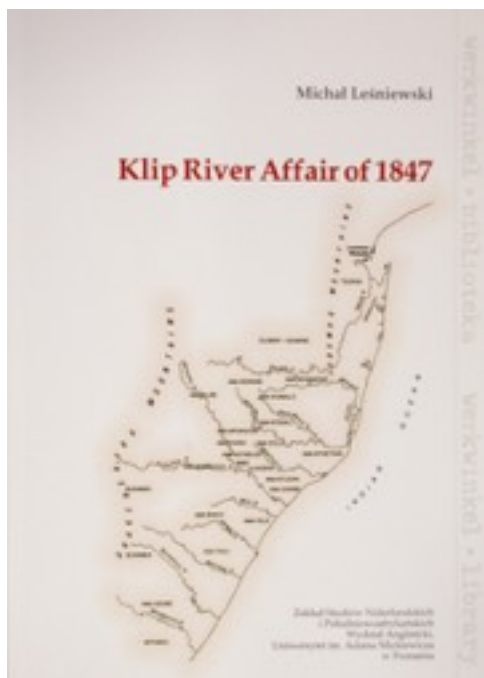

Paweł Skibiński, Polska 1918, Warszawa: Wydawnictwo M 2018, ss. 608.

ISBN: 978-83-287-0798-6

„W trzydziestu rozdziałach będących odrębnymi esejami Autor przybliży różne zagadnienia ważne w kilku pierwszych latach niepodległej Polski. (...) Autor opowiada m.in. o różnych systemach prawnych, odmiennych problemach społecznych, ogromnych zniszczeniach wojennych, o trudnościach w podróżowaniu czy stanowisku mniejszości narodowych wobec Niepodległej. Dowiadujemy się, co działo się w największych miastach - Lwowie, Wilnie, Warszawie, Krakowie, Poznaniu - oraz na Śląsku. Poznajemy warunki życia ludności, życie społeczne, nowe polskie uczelnie, organizacje kobiece, stowarzyszenia, salony literackie. Autor kreśli portrety pierwszych reprezentantów narodu w Sejmie Ustawodawczym oraz najważniejszych postaci niepodległej Polski”

Więcej o książce - [na stronie](#)

Michał Leśniewski, Klip River Affair of 1847, seria: biblioteka Werkwinkel, t. 6, Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2018, ss. 167. ISBN: 978-83-94492-61-8

„Książka opisuje mało znany okres historii południowoafrykańskiej – złożoną sytuację na obszarze rzeki Klip w latach czterdziestych XIX wieku. Ten historyczny epizod miał znaczące reperkusje dla przyszłego rozwoju w regionie, a także dla całej Południowej Afryki, ponieważ z tej okazji Burowie sprzymierzyli się z Zulusami przeciwko Brytyjczykom. (...). Praca ta oparta jest na bardzo obszernym materiale archiwalnym. Książka została zredagowana z największą starannością, a dyskusja została przedstawiona w jasny i zwięzły sposób. Należy zauważyć, że Autor użył terminologii z trzech tradycji: Burów, Brytyjczyków i Zulusów, co również świadczy o wysokiej jakości książki. (...). Autor należy do znanego grona wybitnych ekspertów historii południowoafrykańskiej, szczególnie z XIX i początku XX wieku, specjalizując się w historii Burów/Afrykanerów – a ostatnio także w temacie Zulusów”.

Więcej o książce - [na stronie](#)

Jacek Kordel, Z Austrią czy z Prusami? Polityka zagraniczna Saksonii 1774-1778, Kraków: Wydawnictwo Arcana, ss. 420. ISBN 978-65350-29-9

„Książka naświetla drogę wiodącą do «saskiego przewrotu przymierzy», czyli do sasko-pruskiego sojuszu z 1778 r. Co skłoniło młodego elektora Fryderyka Augusta III do porzucenia tradycyjnych związków z Wiedniem i poszukiwania pomocy u Fryderyka Wielkiego, który z wielką pilnością i niezwykłą systematycznością niszczył Saksonię niemal od pierwszych dni swego panowania? Rozwiązanie tej zagadki przyniosły poszukiwania archiwalne w Dreźnie, Wiedniu i Berlinie, a także innych zbiorach niemieckich i francuskich.”

Więcej o książce - [na stronie](#)

Przeszłość w kulturze średniowiecznej Polski, t. I, red. Jacek Banaszkiewicz, Andrzej Dąbrówka, Piotr Węcowski, Instytut Historii PAN - Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2018, ss. 786 . ISBN 978-83-63352-95-0

„Zainteresowanie „przeszłością” jako kategorią refleksji kulturowej w średniowieczu jest z pewnością wyrazem przewartościowania, jakie dokonało się w ostatnich dziesiątkach lat w poglądach mediewistów nie tylko w kwestii oceny przekazu źródłowego, ale także samego stosunku badacza do tzw. rzeczywistości dziejowej. [...] Dopiero od niedawna [...] zaczęto traktować późnośredniowieczne popisy uczoności historycznej z szacunkiem badawczym, dostrzegając w nich autentyczne przejawy egzystencji historii czy przeszłości w danej przestrzeni czasowej i wspólnoty [...]. Chcieliśmy nawiązać do tego nowszego nurtu pojmowania średniowiecznych utworów czy wypowiedzi o przeszłości i pokazywać konstrukcyjno-ideowe plany i konteksty średniowiecznych przedsięwzięć nakierowanych na to, co minęło [...]. Dawne i nowe podejście spotkało się [...] w pół drogi, tworząc pewną propozycję badawczą obarczoną tak zaletami, jak wadami, obu sposobów i metodologii.”

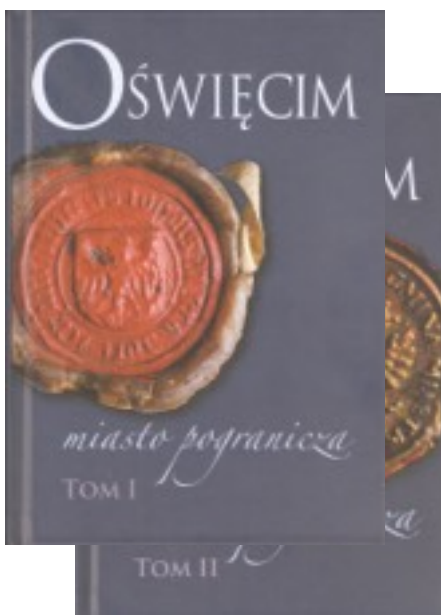
Więcej o książce - [na stronie](#)

Archiwum Ringelbluma. Konspiracyjne archiwum getta Warszawy, t. 31: Pisma Pereca Opoczyńskiego, oprac. Monika Polit, Żydowski Instytut Historyczny, Warszawa 2017
ISBN: 978-83-65254-46-7

„Trzydziesty pierwszy tom pełnej edycji Archiwum Ringelbluma zawiera dokumenty osobiste, korespondencję oraz rękopisy i utwory drukowane dziennikarza, prozaika i poety Pereca Opoczyńskiego (1892–1943). (...) W pierwszej jego części zatytułowanej Pisma przedwojenne czytelnik znajdzie opowiadania chasydzkie, teksty obozowe z czasów niewoli autora, w którą popadł jako carski żołnierz, miniatury poświęcone świętom żydowskim i nauczaniu religijnemu, a także ekspresjonistyczne utwory prozą, wiersze oraz reportaże, opowiadania i obrazki z życia Żydów w wielkich ośrodkach miejskich i na prowincji. Wśród Pism wojennych umieszczone zostały zachowane fragmenty Kroniki getta, gettowe reportaże, sprawozdania i raporty. Większość prezentowanych w tomie dokumentów nie była wcześniej tłumaczona ani publikowana.”

Więcej o książce - [na stronie](#)

Oświęcim - miasto pogranicza, t. 1-2, red. Bożena Czwojdrak, Kazimierz Miroszewski, Piotr Węcowski, Wydawnictwa UW, Warszawa 2018, ss. 457+509.
ISBN 978-83-235-3303-0

„Życie bez ideałów ma cenę obniżoną” - pisał w dzienniku, kiedy nie pełnił już zaszczytnych funkcji państwowych i partyjnych. Podsumował swą przeszłość- bogatą, dramatyczną i pełną służby dla polskich chłopów. Osoba Czesława Wycecha, działacza Związku Nauczycielstwa Polskiego, ludowego polityka i marszałka sejmu budziła niekiedy skrajne oceny od pełnej apologii jego osoby do totalnej negacji. Ocena działalności politycznej Cz. Wycecha nie jest łatwa. Był przecież jednym ze współtwórców najnowszej historii Polski. Szczególnie ocenę tę utrudnia okres lat 1947-1971, w którym to Cz. Wycech pełnił wysokie funkcje państwowe.
 (fragment z Wprowadzenia)..”

Więcej o książce - [na stronie](#)

Czesław Wycech, Dzienniki (1964-1967), część I, wprowadzenie Janusz Gmitruk, Stefan Józef Pastuszka, Romuald Turkowski, Warszawa-Kielce-Pińczów: Muzeum Polskiego Ruchu Ludowego 2018, ss. 348.
ISBN: 978-83-79011-51-3

„Życie bez ideałów ma cenę obniżoną” - pisał w dzienniku, kiedy nie pełnił już zaszczytnych funkcji państwowych i partyjnych. Podsumował swą przeszłość- bogatą, dramatyczną i pełną służby dla polskich chłopów. Osoba Czesława Wycecha, działacza Związku Nauczycielstwa Polskiego, ludowego polityka i marszałka sejmu budziła niekiedy skrajne oceny od pełnej apologii jego osoby do totalnej negacji. Ocena działalności politycznej Cz. Wycecha nie jest łatwa. Był przecież jednym ze współtwórców najnowszej historii Polski. Szczególnie ocenę tę utrudnia okres lat 1947-1971, w którym to Cz. Wycech pełnił wysokie funkcje państwowe.
 (fragment z Wprowadzenia)..”

POZA MURAMI UNIWERSYTETU

W radiu i telewizji:

- dr hab. Robert Wiśniewski „Czy dzieciątko Jezus jest wszechmogące” w tok.fm
- dr hab. Robert Wiśniewski, „Relikwie pasyjne - krzyż, korona cierniowa, gwoździe z krzyża święto” w Polskim Radiu - Jedynce
- dr hab. Paweł Żmudzki „Skąd wziął się mit Wielkiej Lechii” w tok.fm
- dr hab. Konrad Bobiatyński w odcinkach programu „Spór o historię: władcy polscy” poświęconych Zygmuntowi III Wazie, Władysławowi IV, Michałowi Korybutowi Wiśniowieckiemu i Janowi III Sobieskiemu
- dr hab. Urszula Kosińska i prof. dr hab. Dariusz Kołodziejczyk o Auguście II w programie „Spór o historię: władcy polscy”
- prof. dr hab. Michał Kopczyński „Jak prowincjonalny lekarz odmienił losy ludzkości. Historia szczepień ochronnych” w tok.fm
- dr Katarzyna Wagner o konferencji „Polskie dziedzictwo kulturowe w Szwecji – rzeczy i historia” w Radiu Kampus

W prasie:

- Wywiad Bartosza Krzywińskiego (Teologia Polityczna) z profesorem Tomaszem Kizwalterem „Idea równości jest immanentną częścią nowoczesności”
- Wywiad Jana Chudzyńskiego (Zielone Wiadomości 28/2017) z dr hab. Grzegorzem Myśliwskim „Rozwój gospodarczy i jego cena”

W internecie:

- Sprawozdanie z debaty wokół badań nad historią Polski XX wieku na portalu dzieje.pl
- dr hab. Jarosław Czuby „Droga do Niepodległości: Książę Józef Poniatowski”
- wywiad z dr. hab. Jarosławem Czuby na temat wojen Księstwa Warszawskiego
- dr Agnieszka Janiak-Jasińska o Marii Skłodowskiej-Curie z perspektywy historii kobiet, na konferencji „Medicina, Scientia, Cultura
- dr hab. prof. UW Małgorzata Karpińska „Droga do Niepodległości: Adam Czartoryski”
- dr Artur Markowski o pogromie żydowskim w Białymstoku w 1906 r.
- dr hab. Maciej Mycielski „Droga do Niepodległości: Franciszek Ksawery Drucki-Lubecki”
- dr hab. Robert Wiśniewski na temat Trzech Króli
- prof. dr hab. Zofia Zielińska od Konstytucji 3 Maja w portalu Nauka w Polsce
- dr Jacek Kordel, Polska klątwa nad Saksonią w ramach cyklu w ramach cyklu "Czy mogła się uratować? Rzeczpospolita w XVIII wieku"

Archiwum Historii Mówionej Stowarzyszenia Historyków Starożytności:

- prof. Ewa Wipszycka
- prof. Benedetto Bravo
- prof. Włodzimierz Lengauer

Z ŻYCIA STUDENTÓW

STUDENCKIE KOŁO NAUKOWE HISTORYKÓW

W dniach 9-10 kwietnia w IHUW odbyła się XV Ogólnopolska interdyscyplinarna studencko-doktorancka konferencja naukowa „Konstrukcja czasu. Teoria i praktyka”. Organizatorem konferencji był SKNH

W czerwcu wybrany został nowy zarząd SKNH. w jego skład weszli Tomasz Kowalczyk, Wojciech Siwek, Kalina Słaboszowska i Karolina Białas, natomiast prezesem Koła została wybrana pani Katarzyna Józwik.

Studenckie Koło Naukowe Historyków UW wspólnie ze Szwadronem Honorowym 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. Jana Kozietulskiego zorganizowało konferencję pt. „Kawaleria w dziejach świata. Geneza-rozkwit-schyłek” w Muzeum Łazienkach Królewskich.

KOŁO JUDAISTÓW

Dziś członkowie naszego Koła – Agata Maliszewska, Miłosz Omietoński, Patryk Orliński, Zofia Zięba i Mateusz Szczepaniak, wygłosili wykład „Historia Żydów w Warszawie” – nagranie dostępne jest tutaj:

<http://bit.ly/2DxK7JW>

Spotkanie odbyło się w ramach Dnia Judaizmu w Kościele Katolickim, który w Warszawie został zorganizowany przez studenta Judaistyka UW w Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego, ks. Andrzeja Tuleję. Po wykładzie wystąpił Symcha Keller, który zaśpiewał psalmy wraz z komentarzem.

19 kwietnia studenci IHUW wzięli udział w akcji społeczno-edukacyjnej Żonkile Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN.

INSTYTUT HISTORYCZNY UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 26/28; 00-927 WARSZAWA

tel. (+48) 22 55 20 415

<http://ihuw.pl>

tel./fax (+48) 22 826 19 88

[strona e-Newslettera](#)

Redakcja e-Newslettera: Dobrochna Kalwa d.kalwa@uw.edu.pl